

РЕЦЕНЗИЯ

ОТНОСНО: Конкурс за получаване на академична длъжност „професор“ по научна специалност 04. 01.14 „Растениевъдство“, обявен в ДВ. бр. 9/02.02.2016г. по област на висше образование 6. „Аграрни науки и ветеринарна медицина“; професионално направление 6.1 „Растениевъдство“; научна специалност „Растениевъдство“-шифър 04.01.14 с единствен кандидат **Тоня Добрева Георгиева** от Аграрен университет – Пловдив.

Рецензент: проф. д-р Радка Велева Иванова, Аграрен университет – Пловдив., област на висше образование 6. „Аграрни науки и ветеринарна медицина“; професионално направление 6.1 „Растениевъдство“; научна специалност „Растениевъдство“ - шифър 04.01.14 назначена за член на научното жури съгласно заповед № РД – 16-540/18.05.2016 г. на Ректора на Аграрен университет, и избрана за председател на научното жури.

1. Общи данни за кариерното и тематичното развитие на кандидата:

Тоня Добрева Георгиева е родена на 29. 04. 1961 г. в град Елена, област Велико Търново. През 1984 г. завършва Висшия селскостопански институт - гр. Пловдив, специалност „Растителна защита“. През 1986 година е приета за асистент в катедра „Растениевъдство“ при Аграрен университет - гр. Пловдив, а през 1996 защитава докторска дисертация за присъждане на научно – образователна степента доктор по „Растениевъдство“ с шифър 04.01.14 . От 1988 г. до 1992 г. преминава през академичните длъжности: старши асистент и главен асистент, а от 2002 г., когато е избран за доцент до настоящият момент е преподавател по „Растениевъдство“ в катедрата. В периода от 2001 до 2008 година е заместник директор на Центъра за продължаващо обучение към АУ, а от 2008 до 2016 г. е негов директор. Понастоящем е заместник декан на Агрономически факултет.

2. Общо описание на представените материали

В конкурса за „Професор“ доц. Георгиева участва с общо 124 броя научни труда, които са групирани по следния начин:

- ✓ Трудове, с които е придобита образователната и научна степен "кандидат на науките" - 6 броя, които не подлежат на разглеждане;
- ✓ Трудове, с които е придобито званието "доцент" 43 броя, които не подлежат на разглеждане;
- ✓ **Трудове, с които участва в настоящия конкурс – 75 броя.**

• В списания с импакт фактор - 1 броя публикация, с общ кофициент **IF – 0,968;**

- В рецензирани и реферираны списания- 34 броя;
- В научни трудове, сборници от конференции - 13 броя;
- Публикации извън номенклатурната специалност – 17 броя;
- Учебници - 3 броя;
- Учебни ръководства - 7 броя;
- Технология – 1 брой.

От представените ми за рецензия 75 броя публикации, 17 не са по номенклатурната специалност и не подлежат на рецензиране. От останалите 58 броя с учебници и ръководства, 4 ръководства също не са по номенклатурната специалност, т.е остават за рецензиране 54 научни труда.

Анализът относно мястото и личното участие на кандидата в представените 75 броя научни труда показват, че 26 броя са на латиница, а 34 броя на български език. Участието на кандидата в посочените научни трудове е като следва: 9 – самостоятелни; 20 - първи автор; 21 - втори автор; 25 - трети и следващ автор.

3. Основни направления в изследователската работа на кандидата. *Демонстрирани умения или заложби за ръководене на научни изследвания (ръководство на проекти, привлечено външно финансиране и др.).*

Голяма част от изследователската работа на доц. Георгиева е свързана с изпитване на различни звена от технологията на отглеждане на овеса, влиянието на генотипа и някои агроекологични фактори върху продуктивността и качеството му. Изпитвани са редица български и чуждестранни сортове овес. Проучено е влиянието на различни растежни регулатори върху продуктивността и качеството на зърното от овес. Анализирани са редица български сортове овес за съдържание на незаменими аминокиселини в протеините на зърното. Проведени са задълбочени изследвания, свързани с β -глюканите в зърното на овеса.

В друга част от научните изследвания са търсени начини за разрешаването на проблеми свързани с растежа, развитието, продуктивността и качеството на бобови и други полски култури / тритикале, обикновена и твърда пшеница, ориз и др/.

Една част от научната дейност на доц. Георгиева е свързана с участието ѝ в редица научни проекти. Тя е участвала в 17 проекта, 4 от тях са финансиирани от НИЦ на АУ - Пловдив, 3 броя от ССА, 10 са с външно финансиране, като на 4 от тях е ръководител. Член е на експертна комисия по мярка 111-2007-2013г.

4. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата. Ролята му за обучението на млади научни кадри.

Доц. Георгиева има 30 годишен преподавателски опит в работата си със студенти, магистри и докторанти. Преподава учебните дисциплини „Растениевъдство”, „Лечебни, ароматни и вкусови растения”, „Съхранение и окачествяване на зърното”, „Педагогика на обучението по агрономическите дисциплини”.

Според приложеното удостоверение от АУ – Пловдив учебната натовареност на доц. Георгиева за пет гогишния период е 628 часа в упражнения, което съответства на 510 часа за учебна година, което е над изискващия се минимум от 360 часа.

През този период доц. Георгиева извежда лекции, упражнения и практики по дисциплината „Растениевъдство” с редовните и задочните студенти в ОКС „Бакалавър”.

В документацията по конкурса са представени разработените от доц. Георгиева 12 бакалавърски и магистърски програми, редовна и задочна форма на обучение, по 4 от които се водят занятия.

Доц. Георгиева е ръководител на един успешно защитил докторант, които се е реализирал като асистенти в Аграрния университет.

Под нейно ръководство, след хабилитирането ѝ успешно са защитили 10 дипломанти от ОКС- бакалавър.

За улесняване на учебната работа на студентите, доц. Георгиева е участвала в написването на 3 учебника и 3 учебни ръководства по „Растениевъдство”. Останалите 4 представени ръководства са извън номенклатурната специалност. В колектив участва и в написването на „Технология за отглеждане на овеса”.

5. Значимост на получените резултати, доказана с цитирания, публикации в престижни списания, награди, членство в международни и национални научни органи и др.

Съгласно представения списък, бщият брой цитирания е 132 броя, от които 41 броя са от български автори, 60 са в чуждестранни списания, а 31 в дисертации, което покрива изискванията на АУ – Пловдив относно наукометричните критерии за заемане на академична длъжност „професор“.

През 2010-2014 г. доц. Георгиева е вицепрезидент, а през 2014 - 2016 г. и генерален секретар на международната организация ENTER. Тя е главен редактор на списание „Профессионално образование“. Член е на редколегията на списание „Didactica“- Румъния и на Научните трудове на Аграрен университет – Пловдив в периода 2004 -2008 г.

Членува в съюза на научните работници в България, Научно-техническият съюз на специалистите в земеделието.

6. Значимост на приносите за науката и практиката. Мотивиран отговор на въпроса доколко кандидатът има ясно очертан профил на научно-изследователската работа.

Приносите в справката на доц. Георгиева са обобщени в 4 групи, от които 4 броя са с оригинален характер; 7 броя, с научно-оригинален характер; 1 брой с научно-приложен характер и 5 броя- методически приноси.

Представените приноси на кандидатката, които аз приемам безрезервно групират по следния начин:

I. НАУЧНИ ПРИНОСИ С ОРИГИНАЛЕН ХАРАКТЕР

- За пръв път са проведени задълбочени изследвания, свързани с β-глюканите в зърното на овеса.
- Установени са зависимостите между основни качествени показатели на български сортове и линии зимуващ овес, като са установени някои биохимични и физични показатели.
- Установена е спецификата в развитието на подземните междувъзлия при 100 различни генотипове зимуващ овес, като за пръв път е направено задълбочено сравнително съдово изследване, свързано с развитието на мезокотила и колеоптила при различни зъrnено-житни култури (пшеница, ечемик, ръж, овес, ориз). Установена е спецификата в развитието на подземните междувъзлия при различни генотипове зимуващ овес.

- За пръв път е установено влиянието на различни системи на земеделие, приложени при отглеждане на овес – органично и конвенционално земеделие, върху продължителността на протичането на етапите на органогенезиса.

II. НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ С ПОТВЪРДИТЕЛЕН ХАРАКТЕР

- Изследвани са продуктивните възможности на редица нови български линии и сортове овес в различни агроекологични условия на страната. И са направени сравнителни проучвания за адаптивните способности и продуктивност на някои чуждестранни сортове овес в условията на България.
- Установено е влиянието на нови растежни регулатори (Рени, натриев хумат, Хумустим в различни комбинации с карбамид), Хумустим и Имуноцитофит и е доказано положителното им влияние върху братимостта, сструктурните елементи на добива, продуктивността и други важни за културата показатели.
- Направени са задълбочени проучвания върху качеството на зърното на овса, както и на влиянието на годината и сорта върху него.
- При редица български и чужди сортове овес е направен фракционен анализ на белтъчините. В някои от тях е установено по - ниско съдържание на проламини, което прави овса подходящ за хора алергични към глутен. Направена е пълна характеристика на съдържанието на незаменими аминокиселини в протеините на овесеното зърното.
- Проучена е възможността за разширяване на набора от алтернативни бобови култури, отглеждани в смес с овес при участието на грах (*Pisum sativum L.*), обикновен фий (*Vicia sativa L.*), панонски фий (*Vicia pannonica* Grantz. L.), бурчак (*Vicia ervilia L.*), секирче (*Lathyrus cicera L.*) и лупина (*Lupinus albus L.*) Установено е, че за региона на Южна България най- продуктивна е смеската грах:овес в съотношение 70:30%.
- Установена е селективността и биологичната ефикасност на хербицидите и хербицидните комбинации при зимна пшеница, полски фасул, рагица и овес.
- Направени са сравнителни проучвания свързани с решаването на проблеми с растежа, развитието, продуктивността и качеството и при други полски култури, ориз, мека пшеница, тритикале , ръж, розмарин и др.

III. МЕТОДИЧЕСКИ ПРИНОСИ

➤ Разработен е регресионен модел, който може да се използва при планиране очакваните съставки на полученото етеричното масло от розманин при различна продължителност на дестилацията.

7. Забележки и препоръки – Нямам критични бележки към представените материали.

8 .Заключение

Въз основа на направения анализ за педагогическата, научната и научно-приложната дейност на доц. д-р Тоня Добрева Георгиева считам, че тя отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор”.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната ѝ дейност и да предложа на членовете на Научното жури да гласуват положително, а Факултетният съвет на факултета по Агрономство при Аграрен Университет – Пловдив да избере **доцент д-р Тоня Добрева Георгиева** за „Професор” по научната специалност **04.01.14 „Растениевъдство”** при катедра Растениевъдство.

27.06.2016 г.
Гр.Пловдив

РЕЦЕНЗЕНТ:
РДИ
/Проф. д-р Радка Иванова/